

Parker og grønne områder:

Kvalitet skaber ejerskab

Ekstern audit af arbejdet i park-forvaltningerne giver et løft til kvaliteten, styrker selvforståelsen hos medarbejderne og giver en ny platform for dialogen mellem embedsfolk og politikere. Det er nogle vigtige erfaringer fra to års arbejde med kvalitetssystemet Nordic Green Space Award.

Af | Kirsten Lund Andersen, stadsgartner Aalborg Kommune
og Anders Dam, studieadjunkt, landskabsarkitekt MDL, Københavns Universitet,
begge repræsentanter for Nordic Green Space Award

TILDELINGER AF NORDIC GREEN SPACE AWARD

Pildamsparken, Malmö
Vognsbølsparken, Esbjerg
Trädgårdsforeningen, Göteborg
Østre Anlæg, Aalborg
Frognerparken, Oslo
Den Grønne Akse, Bergen
Strandpromenaden, Kristiansand
Hagaparken, Stockholm
Stige Ø, Odense
H.C. Andersen Haven, Odense
Jomfru Ane Parken, Aalborg
Fladbro Skov og Dyrehave, Randers

Læs mere på nordicgreenspaceaward.com

Når en organisation vælger at lade sig bedømme af en række eksterne fagfolk efter et sæt af kvalitetskriterier, så skaber det på mange måder en ny selvforståelse. Eksterne kan både påpege svage led i drift og forvaltning, anprise kvalitet og give anvisninger på, hvordan planlægning og drift kan forbedres og effektiviseres. Perspektiver som er velkendte fra mange audits og certificeringer. To års erfaringer med den skandinaviske kvalitetsordning Nordic Green Space Award, målrettet mod parker og grønne områder, bekræfter disse perspektiver.

Dommerkomite og kriterier

En Nordic Green Space Award er noget man som ejer af en park eller et grønt

område søger om og ansøgere indtil nu har været kommuner. Som udgangspunkt skal der være offentlig og gratis adgang til området. Ansøger skal fremsende en ansøgning med en række bilag; området bliver vurderet af en dommerkomite i forhold til 41 kriterier, der hver bedømmes på en skala fra 1 til 5 point. Kriterierne er inddelt i tre temaer, der vægtes. Skal man opnå en Nordic Green Space Award, så skal man som minimum have en samlet score på 3,66 point. I alt er 12 parker og grønne områder i Skandinavien i skrivende stund tildelt udmærkelsen Nordic Green Space Award.

Mindeparken i Aarhus – udviklingsplan og anbefalinger

De fleste danskere kender Mindeparken i Aarhus og alle fagfolk kender helt sikkert parken, der breder sig på 50 tønder land i området mellem Marselisborg og Aarhus-bugten. Parken modtog i 2014 udmærkelsen Nordic Green Space Award efter et forløb og en bedømmelsesproces, der på en række måder indfanger de perspektiver, der er ved en ekstern kvalitetsbedømmelse.

Udgangspunktet var en ansøgning fra Aarhus Kommune og en dommerkomite bestående af fire fagdommere og en lægdommer. Dommerkomiteen vurderede parken efter de kriterier, der er omdrejningspunktet i ordningen. De omfatter bl.a. disponering, drift, brugerinddragelse og formidling. Om dommerkomiteen havde de store lovprisninger fremme: "Mindeparken er smuk og velholdt, har en meget veltilrettelagt drift, noget der alt i alt forudsætter en veltrimmet og professionel organisation". Sådan kan den overordnede bedømmelse kort opsummeres; en karakteristisk som folk, der har besøgt Mindeparken nok kan nikke genkendende til.

Dommerkomiteen kom også med indspil og vurderinger, der grundlæggende kan styrke og fremtidssikre parken. Man pegede bl.a. på, at der ikke foreligger en udviklingsplan for parken

og at udarbejdelse af en udviklingsplan er nødvendig for at sikre en fortsat positiv udvikling og drift af parken. En plan kan sikre sammenhæng til overordnede strategier og udstikke retningslinjer for det løbende arbejde og forankre arbejdet sikkert i organisationen. **Det handler om at sikre, at historik, lokalkendskab og arbejdsrutiner ikke mistes for eksempel ved udskiftning af forvaltningspersonale og driftsentrepreneur.**

Samtidig kan en udviklingsplan forankre politikker for eksempelvis klimatilpasning, biologisk mangfoldighed, bevaring af kulturhistoriske værdier, tilgængelighed for handicappede og friluftsliv i den løbende drift af parken, både aktuelt og langsigtet.

Dommerkomiteen påpegede ligeledes en række enkeltforhold, der kan sikre kvaliteten; bl.a. disse eksempler:

- Kommunikation omkring parken kan forbedres, bl.a. ved bedre oplysning i parken i form af oversigtsskilte, qr-koder med detailinformation og markering af ruter rundt i parken, samt ved at gøre parkens hjemmeside mere aktiv.
- Der mangler generelt en æstetisk sammenhæng og klar linje i inventaret i parken. Forsøgsopstillingerne med grilludlån med videre er et spændende initiativ, men bør også gennemgås for at finde løsninger med mere æstetisk og materialemæssig kvalitet.
- Parken mangler generelt mulighed for cykelparkering, hvilket kan illustreres ved at der ved det formelle indgangsparti fra rundkørslen Kongevejen/Carl Nielsens Vej var flere cykler låst fast til de klippede lindetræer.

Dommerkomiteen har altså både forholdt sig til parkens kvaliteter og sat fingeren på de forhold, der kan forbedres og optimeres. Det er hele grundideen og systematikken i Nordic Green Space Award kvalitetsordningen.

Dialog mellem forvaltning og dommere

Et helt centralt perspektiv ved Nordic Green Space Award er den dialog og

sparring som dommerkomiteen har med ansøger i sammenhæng med bedømmelsen. Der afholdes typisk et formøde inden bedømmelsen, hvor dommerne kan få uddybet diverse forhold; organisationen ved typisk selv, hvor de kritiske punkter er og det er vigtigt for dommerne at få disse informationer med. Det giver mulighed for at fokusere bedømmelsen og understøtte optimering af park-organisationens arbejde bedst muligt, så bedømmelsen og det udførte dokumentationsarbejde kan blive en løftestang. Eksemplet med en udviklingsplan for Mindeparken i Aarhus er tidligere nævnt.

Vi oplever altid, at park-organisationerne har gjort et stort stykke arbejde og dokumenterer den faglighed som driver området. Den indstilling møder vi gennem dialogen også med loyalitet og anerkendelse.

Et ekstra løft til bedømmelserne fås også ved, at dommere fra andre skandinaviske lande deltager i dommerkomiteerne; det styrker fagligheden og det internationale giver værdi.

Politisk ejerskab

Mange undersøgelser dokumenterer, at de grønne områder – parker, byrum m.m. – skaber værdi og værdsættes af borgerne. Også derfor er det vigtigt, at der er fokus på kvalitetsstyringen, brugerinddragelsen og formidlingen; de forhold som kvalitetsordningen bl.a. inddrager. En bedømmelse og en prisoverrækkelse er anledning til at disse emner bringes ind i det politiske rum og skaber den opmærksomhed og det politiske ejerskab som kan understøtte kontinuitet og høj faglighed. Vi oplever i hele Skandinavien folkevalgte som er stolte over deres parker og grønne områder; et ejerskab som Nordic Green Space Award understøtter. Dette aspekt er også en vigtig motivationsfaktor for de beslutningstagere, der skal tage initiativ til at ansøge. ○